

**Dokumendihaldusnõukogu koosoleku
protokoll (12.12.2017)**

19.12.2017 nr 26-3/17-0421/17-10505

Tallinn

Algus: 11.00 **Lõpp:** 13.30

Juhatas: Liivi Karpištšenko

Protokollis: Alar Teras

Võtsid osa: Liis Laaneloog (JuM esindaja) lahkus kell 12.15

Hille Oidema (VäM esindaja)

Aila Schmidt (KuM esindaja)

Terje Mäesalu (HTM esindaja)

Reet Ringo (KaM esindaja)

Kaidi Vapper (KeM esindaja)

Raili Sillart (MeM esindaja)

Liivi Leomar (SiM esindaja)

Kaimo Käärmann-Liive (ELL esindaja) lahkus kell 12.35

Pille Noodapera (Rahvusrhiivi esindaja)

Mariko Mäna (MKM esindaja) lahkus kell 12.15

Kärt Allert (SoM esindaja) lahkus kell 12.15

Kerli Auväärt (RaM esindaja) lahkus kell 12.15

Puudusid: Hannes Kiivet (RIA esindaja)

Sirje Ludvig (EMOVL esindaja)

Kadri Kilp (Riigikantselei esindaja)

Kutsutud: -

Päevakord:

1. Teabenõuded, selgitustaotlused ja märgukirjad; dokumentide lahendamise tähtajad.

2. Dokumendihalduse juhised. Dokumendihaldussüsteemid ja aadressiandmete süsteem.
3. Muud küsimused, järgmine koosolek.

Liivi Karpištšenko avas koosoleku. Rääkis, et peale eelmist koosolekut oli *Facebook*'is dokumendihaldurite grupis arutelu, et miks DHN tegeleb nii väheoluliste teemadega. Julgustas nõukogu liikmeid siiski välja tulema praktiliste teemadega, et ka neid nõukogus arutada.

Liivi Karpištšenko tegi ettepaneku alustada arutelu kolmandast päevakorrapunktist, kuna osad nõukogu liikmed peavad varem lahkuma.

3. Muud küsimused, järgmine koosolek.

Liivi Karpištšenko: Vastamise tähtaegade teemal oli eelmisel korral arutelu. DHN töökorra käskkiri on oktoobris uuendatud. Nii TKTA määruse kui ka käskkirja kohaselt võib DHN võtta vastu otsuse, kui on vaja kokku leppida ühetaoline toimimisviis. Kui otsus puudutab põhiseaduslike institutsioonide ja KOV asutuste tööd, kaasatakse neid otsuse ettevalmistamisse. Küsisime eelmise korra otsuse kohta ka põhiseaduslikelt institutsioonidelt tagasisidet. Eesti Pank ei pea vajalikuks reguleerida, kuid pole ka vastu. Teistele sobib. Riigikontroll täpsustas et Riigikontrolli seaduse järgi määravad nemad asutustele vastamise tähtaja. Eelmise otsuse kohta veel selline tähelepanek, et näiteks õigusakti eelnõu kooskõlastamisel lähtutakse HÕNTE-st, mis on valitsuse määrus, mitte seadus. Seega peaks otsuses täpsustama: „õigusaktis sätestatud“.

Kaimo Käärman-Liive: Ühe märkuse sain KOV-idelt eile. Ettepanek jätta välja 30 päeva jooksul, et oleks põhimõte, et vastatakse esimesel võimalusel.

Otsustati: Asutuste vahelise kirjavahetuse puhul on hea tava, et kui ei ole teabenõue, siis vastatakse esimesel võimalusel, kuid hiljemalt 30 päeva jooksul või saatja poolt või õigusaktis määratud tähtjal.

Eelnõude infosüsteemiga seotud probleemid.

Mariko Männa: Probleemid on EIS-ist dokumentide väljasaatmisega. Riigikogu kataloogis olevad dokumendid saavad mingil põhjusel ddoc konteineri. RIA ja Riigikantselei suhtlevad omavahel.

Liivi Karpištšenko: Edastan ka ise probleemi Riigikantseleile.

Liivi Karpištšenko: Riigikantseleilt on sõnum DHN-ile. Nõue on algusest peale olnud, et kõik ühe eelnõuga seotud asjad pannakse EIS-is ühte toimikusse. Seega peavad samas toimikus olema nii seaduse kontseptsioon, väljatöötamiskavatsus kui ka eelnõud ja kooskõlastused. Seda ei jälgita. Saab tekitada ka seoseid toimikute vahel. Palun edastada info EIS-iga töötavatele ametnikele, et EIS-is oleks ühe eelnõu dokumendid ühes toimikus. Kui see pole mingil põhjusel võimalik, siis peavad olema seoste kaudu ühendatud ja leitavad.

Kärt Allert: Mida teha kui ühes eelnõus on mitme seaduse muutmise eelnõu?

Raili Sillart: 5-10 a tagune praktika olid kobareelnõud. EL õiguse ülevõtmisel ei saa luua tihti

ainult ühe seaduse muutmise eelnõu.

Liivi Karpištšenko: Tavaliselt on sellistel eelnõudel pealkiri „seaduse ja sellega seotud teiste seaduste muutmise seadus“. Kõiki seadusi menetletakse ühe ja sama eelnõuga.

Muud küsimused.

Liivi Karpištšenko: Hannes Kiivet lubas vastata DHN-i küsimustele listis.

Liivi Leomar: Riigikogul oli meie DHS-is kadunud tunnus, et kasutab DVK-d. Põhjus oli selles, et Riigikogu on üle läinud DHX-le. Selle tõttu oli muutunud asutuse tunnus. Varem oli registrikood, nüüd dhx.registrikood. RIA polnud sellest teavitanud. Sel nädalal pidi RIA avaldama DHX-ile üle läinute nimekirja. Deltas pean käsitsi registrikoodi muutma.

Liivi Karpištšenko: EV 100 logo teema on seisnud Riigikantselei taga. Gert Uihoaed lubas failid täna saata.

Mitmed nõukogu liikmed: Vaja on logo ja saame ise DHS-i mallide peale panna. Logo võiks minna üles valitsusasutuste visuaalse identiteedi veebiehele.

Reet Ringo: Palju olete kokku puutunud andmekaitse spetsialisti määramisega?

Liivi Leomar: SiM-is määratakse jurist.

Kaidi Vapper: KeM-is hakkab selleks infoturbejuht

Terje Mäesalu: HTM-is määratakse mind. Lahendame meeskonnaga. Kogu haldusala.

Hille Oidema: VäM-is määratakse mind.

Raili Sillart: MeM-is seisukoht, et peaks olema jurist.

Liis Laaneloog: JuM-is on juba varasemast alates Bert Blös kogu haldusala peale.

Kaidi Vapper: Kui palju on tuntud huvi asjaajamiskorra muutmise vastu? Näide aktivist asjaajamise üleandmise kohta. Kas seda on vaja kirja panna? Lahtine ka ministri poolt kinnitamine.

Liivi Karpištšenko: Poolikud tööd, kasutajaõigused – sellised asjad tuleks üle anda või lõpetamine fikseerida. MKM-i viimases asjaajamiskorras oli nimetatud, et mis on asjaajamise üleandmine. Ministeeriumid võiks koostada loetelu asjadest, et kui asutuse juht vahetub, siis mida üle anda. Mis on praktiline väärtus ministri kinnitusest? Nõue, et asutuse juhi vahetumisel kinnitab üleandmise-vastuvõtmise akti kõrgemalseisva asutuse juht, tulenes AÜA-s kuni 2010.a olnud sättest. Säte tunnistati kehtetuks, kuna asutused leidsid, et see on liigne bürokraatia.

Liis Laaneloog: Tulenes ka ministeeriumi põhimäärusest, kus oli kirjas, et minister vastutab haldusala asutuste tegevuse eest.

Liivi Karpištšenko: Kuna kinnitamisel puudub praktiline eesmärk, siis tuleks selline nõue asjaajamiskorrast välja võtta. Soovitan panna asjaajamiskorra nõude juurde viite õigusakti sättele, juhul kui nõue tuleneb sealt. Siis on võimalik nõue üle vaadata, kui viidatud säte muutub. Praegu on üle 7 aasta hoitud kordades nõuet, mis tunnistati kehtetuks kui ebavajalik.

Reet Ringo: Meil inimese äraminek korraldatud selliselt, et üle antavate asjade nimekirja ei ole. Iga osakonna juhataja teab, mida üle anda ja mis õigused lõpetada. Oleme lahendanud ringkäigulehega. Reegleid peaks olema vähem. Kui AÜA kunagi kirjutati, siis oli olukord teine.

Kaimo Käärman-Liive: Omavalitsuses igaüks lahendab erinevalt, kuidas toimub asjaajamise

üleandmine.

Alar Teras: Tean, et praktikas on KOV-ides üleandmisel fikseeritud raha jääk, eelarve täitmine üleandmisel ning maksmist ootavad arved.

Terje Mäesalu: Kõvaketaste loetelu on oluline. Kirjutasime dokumentide loetelusse sisse, et mis asju hoitakse ketastel.

Raili Sillart: HMS-i muutmine on nüüd vastu võetud. Kas asutustele koolitusi on plaanis?

Liis Laaneloog: Ilmselt mitte.

Liivi Karpištšenko: Peamiselt muudeti ära aegunud nõuded, mis takistasid elektroonilist suhtlust.

Liivi Karpištšenko: Järgmise koosoleku üheks teemaks pakkus Kadri Kilp ADR-is metaandmete kuvamise teema. Ta lubas ette valmistada materjali.

Otsustati: Järgmine DHN-i koosolek toimub 14.02.2018. a kell 13-16.

1. Teabenõuded, selgitustaotlused ja märgukirjad; dokumentide lahendamise tähtajad

Liivi Karpištšenko: Kas teha DHN-i ettepanek MSVS-i ja AvTS-i muutmiseks?

Arutelu.

Liis Laaneloog: Peaks olema ühes seaduses, mis on lühema pealkirjaga. Teabenõue võib MSVS-is viitena sees olla.

Kärt Allert: Kas märgukirjad ja selgitustaotlused viia AvTS-i? Ühtlustada seal. Kas on üldse vaja liigitada?

Hille Oidema: Praegu teabenõudel AKI järelevalve. Siis laieneb see järelevalve ka teistele märgukirjadele ja selgitustaotlustele. Seda AKI vast ei taha. Ei saa aru kus probleem praegu on. Teabenõuetest ülejäävaid dokumente meie näiteks ei liigita.

Liivi Karpištšenko: Järelevalve sätetes saab öelda, mis täpselt järelevalve alla kuulub.

Kerli Auväart: Kas see on ikka AvTS-i teema?

Pille Noodapera: Ametnik peab oskama liigitada ja ametnik saab hakkama. Inimese jaoks on vaja esitamise kanalit.

Liivi Karpištšenko: AvTS-i kohaselt peab veebilehel olema teabenõude vorm.

Pille Noodapera: Vormi juures saab selgitada.

Liis Laaneloog: See ei aita. JuM-il on selgitused juures.

Raili Sillart: Praeguses MSVS-is keeldumise alused head. Neid vist ei pea ühtlustama.

Raili Sillart: AvTS-i § 41 lg 1¹ kohaselt asutuse juht määrab dokumentide loetelus sarjad, mis on juurdepääsupiiranguga. AÜA on kehtetu. Dokumentide loetelu eraldi ei pea tegema. Seadusest tuleb liigitusskeem.

Pille Noodapera: Kõik kokku on liigitusskeem. Asutuses peab olema laiem vaade, sh dokumentide loetelu.

Liivi Karpištšenko: AvTS-i § 41 lg 1¹ nõude arutelu juurde saame kunagi hiljem tagasi tulla

Liivi Karpištšenko: Vaatasin ka AvTS-is teabenõudega ja MSVS-iga seotud kohtulahendeid.

Enamik oli seotud sellega, et inimene pidas teabenõudeks ja asutus märgukirjaks või siis vastupidi. Ei osata määrata.

Otsustati: Tuua välja probleemid ja teha JuM-ile ettepanek, et lihtsustada AvTS--is ja MSVS-is teabenõude ning märgukirjade ja selgitustaotluste regulatsiooni. Lähtuda põhimõtetest:

- Inimene ei pea liiginime järgi vahet tegema esitataval dokumendil
- Vastamistähtaeg tuleneb esitatava dokumendi sisust
- Praegune regulatsioon liiga detailne
- Võimalusel ka ühte seadusesse viia

2. Dokumendihalduse juhised. Dokumendihaldussüsteemid ja aadressiandmete süsteem

Nõukogu liikmetele on eelnevalt saadetud muudatustega metaandmete andmekirjelduse juhise. Liivi Karpištšenko selgitas, et juhise oli seni „Dokumendihalduse metaandmed“, kuid tegelikkusele vastab nimi „Dokumendihaldussüsteemide metaandmed“ ja tuleks muuta. MKM-i ettepanek on olnud, et Rahvusarhiiv võtaks metaandmeloendi tulevikus oma hallata. Tutvustas juhises tehtud muudatusi. Aadressi plokk on nimetatud ümber kontaktandmete ploki, kus on ka postiaadressi elemendid.

Arutelu.

Kaidi Vapper: DHS on KeM-i haldusala peale üks. Võtame kasutusele In-ADS lahenduse. Enne ei tee, kui postindeksid on ADS-is sees.

Liivi Karpištšenko: Eraldi küsimus on, et kas on vaja aadressandmeid üldse DHS-i salvestada?

Liivi Leomar: Deltasse me ei salvesta aadressi. Deltas ainult nimi. Kui vaja postiga saata, siis kirjutame kirja peale. Paberil avaldusi vähe. Samas PPA-le tuleb paberil dokumente palju.

Liivi Karpištšenko: Ministeeriumidesse tuleb paberkirju vähe ja välja läheb ka vähe. Asutustes võib olla rohkem dokumente, mis seotud menetlustega. Laseme Maa-ametil korra üle vaadata selle ploki.

Juurdepääsupiirangute plokk.

Liivi Karpištšenko tutvustas tehtud muudatusi. Loend viidud vastavusse juurdepääsupiirangute klassifikaatoriga (JPP). Uude RIHA-sse pole saanud klassifikaatori uut 5. versiooni üles laadida ja kehtestada. Klassifikaatori kehtiva versiooni leiata siit:

https://vana.riha.ee/riha/main/kla/juurdepaasupiirangute_klassifikaator_ver4 Seal aga puudub kaks alust: üks riigihangete seadusest ja teine korruptsioonivastasest seadusest.

Mitu nõukogu liiget: Kas AKI juhise uuendamise käigus teha ettepanek, et kogu dokumendile kohaldada JPP DHS-is ka siis, kui dokumendil on osaliselt juurdepääsupiirang? Tehniliselt on keerukas dokumenti osaliselt avalikustada. Teabenõude alusel saab siis osaliselt juurdepääsupiiranguga dokumendi avalikud osad välja anda.

Hille Oidema: Kui pärast piiranguga osa eemaldamist on dokumendi sisu muutunud või arusaamatu, siis ei saa seda välja anda. Inimese nime väljajätmine on lihtne, aga ülejäänud enam lihtne ei ole. Vaatasime ühte sellist dokumenti koos AKI-ga ja sai selgeks, et selle dokumendi

avalikku osa ei saa teabenõude alusel väljastada.

Loendis liigitusskeemi metaandmeid puudutava kommentaari arutelu.

Liivi Karpištšenko: Liigitusskeemi metaandmed Rahvusarhiivi ei huvita ja tekkis küsimus, kas jätta need üldse välja. Kas liigitusskeemi hallatakse eraldi üksusena? See tähendab, et kas DHS-is alustatakse liigitusskeemi ehk „puu“ tegemist sellega, et kõigepealt luuakse „tüvi“ ehk olem nimega „liigitusskeem“?

(Mitu nõukogu liiget): Jah, alati.

Liivi Karpištšenko: Siis jätame ploki alles, vahel on samas DHS-is ka mitu liigitusskeemi. Varem on olnud juttu, et saab olla ka virtuaalne liigitusskeem, kus funktsioonid ja sarjad seotakse seoste abil. Seetõttu muudame ploki mittekohustuslikuks.

Loendis liigitusüksuse volitust puudutava kommentaari arutelu.

Liivi Karpištšenko: Volituse osa vaadata üle koos Rahvusarhiiviga. Mis on kohustuslik?

Pille Noodapera: Oleme arutanud seda oma majas. Viide ja näide juurde panna.

Liivi Karpištšenko tegi ettepaneku, et MKM jätkab koostöös Rahvusarhiiviga loendi ülevaatamist ja muutmist. Nõukogu nõustus.

(allkirjastatud digitaalselt)
Liivi Karpištšenko
Juhataja

Alar Teras
Protokollija